

Uitgebreide toelichting & Programma – Masterclass Depolarisatie

Inleiding

Polarisatie is geen abstract maatschappelijk fenomeen meer. Het komt de bestuurskamer binnen, raakt teams en vraagt veel van leiders die midden in de spanning staan. Gemeentesecretarissen spelen daarin een cruciale rol: zij moeten verbinden waar tegenstellingen oplopen, ruimte maken waar gesprekken vastlopen en richting geven wanneer de onderstroom sterker is dan de woorden aan tafel.

Gepolariseerde conflicten blijven vaak hangen in uitwisselingen van standpunten, zonder dat partijen nader tot elkaar komen. Inhoudelijke kwesties zijn dan slechts kapstokken. De echte spanning ligt dieper: in waarden, behoeften en verlangens die niet worden uitgesproken.

Hoe dring je tot die lagen door? Hoe maak je ze bespreekbaar? Hoe verbind je partijen zonder zelf onderdeel van de polarisatie te worden? En hoe ga je om met situaties waarin je zelf betrokken bent en de ander standpunten aanhangt die jij volledig verwerpt?

De sleutel ligt in het paradoxaal perspectief: de visie dat beide kanten nodig zijn voor duurzame oplossingen. Onder zelfs de meest extreme standpunten ligt een positieve kern. Die kunnen zien en erkennen vormt de basis voor verbinding.

Opzet van de masterclass

In deze driedaagse masterclass verkennen we theorie én praktijk. Je werkt met het paradoxaal denkkader en de bijbehorende methodiek, en past deze toe op eigen casuïstiek. We doorlopen de stappen om tot meer ruimte, een verbindend perspectief en en-en-oplossingen te komen. Je oefent met praktische handvatten en scherpt je vaardigheden verder aan.

We raken daarbij drie niveaus:

1. Het niveau van jezelf (1ste positie)

Hoe je effectiever omgaat met je eigen spanningsvelden en patronen die polarisatie kunnen triggeren.

2. Het niveau van de ander (2de positie)

Hoe je de kloof kunt overbruggen wanneer je lijnrecht tegenover elkaar staat.

3. Het niveau van leiderschap (3de positie)

Hoe je een kader van verbinding en gemeenschappelijkheid creëert en het gesprek ondersteunt met interventies en randvoorwaarden.

Wat deze masterclass je biedt

- Inzicht in de dynamieken van polarisatie.
- Nieuwe perspectieven en praktische handvatten om conflicten te depolariseren.
- Oefenen met de dialoogmethodiek om tot de kern van vraagstukken te komen.
- Verkennen van je eigen spanningsvelden en vergroten van je weerbaarheid.
- Versterken van je vaardigheden in depolariseren.
- Leren van praktijkervaringen van collega-gemeentesecretarissen.

Programma per dag

Dag 1 – Conceptueel kader & verbreden van mijn perspectief op mezelf

Deel 1: introductie conceptueel kader

- Werking en mechanismen van polarisatie
- Waarom polarisatie nu zo sterk aanwezig is
- Introductie paradoxale benadering en perspectief van neurowetenschap
- Waarop inzetten en waarop vooral niet

Deel 2: hoe gaan we zelf om met polarisatie? (1ste positie)

- Omgaan met identitaire vernauwing in onszelf
- Waarom raakt deze controverserale mij zo? Inzicht in eigen schaduwkanten
- Eigen casus: wat maakt dat ik gehecht ben aan deze positie?
- Innerlijke spanningsvelden: hoe balanceren? (opstellingsoefening)
- Innerlijke spanning verminderen: zelfregulatie en mindsettransformatie
- Welke vaardigheden vraagt dit?

Dag 2 – Hoe overbruggen we de kloof naar de ander?

Deel 3: Exploreren van de positie van de ander

- Methodiek van de gouden driehoek (Mutual Gains Approach): afpellen van standpunten naar waarden en behoeften.
- Eigen casus: wat maakt dat de andere partij gehecht is aan zijn positie?
- Vaardigheden die dit vraagt
- Van vinden naar vragen

Deel 4: Voeren van de paradoxale dialoog

- Basisprincipes en methodiek
- Procesmatig: co-regulatie
- 1-op-1 dialoogsoefening met praktijkcasus
- Gelijkwaardigheid behouden: voorwaarden en valkuilen
- Omgaan met systemische dynamiek (dader/slachtoffer/ toeschouwer-posities)
- Vaardigheden die dit vraagt

Dag 3 – Begeleiden & ondersteunen van anderen bij het verbreden van hun perspectief

Deel 5: hoe als (bege)leider gepolariseerde conflicten aanpakken? (3de positie)

- Drie niveaus van interventie: preventie, bemiddeling en transformatie
- Do's, dont's en tips per interventieniveau
- Metacommunicatie & rolduidelijkheid: hoe voorkom je dat je zelf onderdeel wordt van het conflict?
- Omgaan met extreme stemmen en emoties
- Spanningsvelden in de (bege)leidende rol en hoe hierin te balanceren
- Optioneel: resonantie met collectieve traumalagen
- Vaardigheden die dit vraagt

Deel 6: Faciliteren van de paradoxale dialoog

- Stappenplan & methodiek
- Simulatieoefening met eigen casus
- Afsluiting: belangrijkste inzichten; eigen acties en vervolgstappen

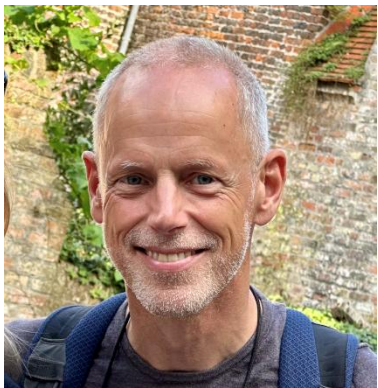
Elke deelnemer ontvangt het boek (De)polarisatie, een paradoxale aanpak voor samenleving en organisatie van Ivo Brughmans (Boom, 2026).

Begeleiders

[Ivo Brughmans](#) is filosoof, politicoloog, managementconsultant en gepassioneerd door het thema van paradoxaal leiderschap: hoe tegenpolen met elkaar verbinden? Hij schreef verschillende boeken over dit thema, waaronder zijn meest recente *(De)polarisatie. Een paradoxale aanpak voor samenleving en organisatie* (Boom, 2026). Hij geeft hierover keynotes, masterclasses en verdiepende opleidingen in Nederland en internationaal en is als docent verbonden aan verschillende managementscholen en leiderschapsacademies. Meer informatie op: <https://depolarisatie.com> en <https://paradoxaalleiderschap.com>.

[Marc Padberg](#) is verbinder, facilitator en coach; hij begeleidt vertegenwoordigers van gemeenschappen en organisaties die met elkaar in conflict zijn, om weer met elkaar het gesprek aan te gaan. Zo werkt hij met groepen in de Balkan, Libanon en Israël-Palestina. Marc is medeoprichter van Aberkyn, het leiderschaps- en cultuurtransformatie-onderdeel van McKinsey & Company. Hij leidde hun praktijk in het Midden-Oosten en richt zich naast zijn werk in conflictgebieden op het begeleiden van leiderschapsteams van overheidsorganisaties en bedrijven in binnen- en buitenland.